

Sygn. akt III RC 330/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Maciej Bainczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Jolanta Lipert

po rozpoznaniu w dniu 11.03.2014 r. w Kędzierzynie – Koźlu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej O. S.reprezentowanej przez M. S.

przeciwko A. S.

o podwyższenie alimentów

1. zasądza od pozwanego A. S.na rzecz małoletniej powódki O. M.(2-ga imion) S.ur. (...)alimenty w kwocie po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie, płatne z góry do dnia 10- każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki M. S.wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 01.09.2013 r., a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 31.01.2008 r. w sprawie sygn. IRC 2014/07,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasa tutejszego Sądu) kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem należnej opłaty sądowej oraz 12 zł (dwanaście złotych) za klauzulę wykonalności,
4. odstępuje od obciążenia powódki kosztami oddalonego powództwa,
5. wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 330/13

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka O. S., reprezentowana przez ustawową przedstawicielkę M. S., wystąpiła z żądaniem podwyższenia alimentów należnych od pozwanego A. S.z kwot po 350 zł miesięcznie do kwot po 700 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że obecne alimenty zostały zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie I RC 2014/10 i od tamtego czasu potrzeby uprawnionej wzrosły wraz z jej wiekiem. Obecnie małoletnia kończy edukację przedszkolną i rozpoczyna naukę w szkole podstawowej, z czym wiążą się wydatki tak na samą naukę jak i na ubezpieczenie, komitet rodzicielski, wycieczki szkolne. Dotychczas dziecko uczęszczało na zajęcia pływania, języka obcego, tańca i wydatki te, podobnie jak koszty wypoczynku wakacyjnego, w całości finansowała matka dziecka. Koszty miesięcznego utrzymania małoletniej oszacowano na kwoty: 420 zł na wyżywienie, kosmetyki, środki piorące, energia, 1.000 zł wyprawka szkolna, 150 zł koszty nauki (dojazdy, materiały plastyczne), 200 zł odzież i obuwie, 70 zł leki i leczenie, 200 zł wyjazdy wakacyjne oraz rozrywka, 200 zł zabawki, materiały edukacyjne i wyjazdy szkolne. Wskazano także, że M. S.zarabia netto 1.400 zł miesięcznie, a z jej wiedzy pozwany przebywa i pracuje w Niemczech.

Pozwany A. S.pismem z dnia 17 lutego 2014 r. domagał się obniżenia obowiązujących alimentów z kwot po 350 zł miesięcznie do kwot po 200 zł miesięcznie. Oświadczył, że w jego ocenie od poprzedniego ustalenia wysokości świadczeń doszło do istotnej zmiany stosunków polegającej na tym, że powódka uzyskuje dochody z pracy i mieszka wraz z konkubentem – co obniża jednostkowe koszty utrzymania, zaś pozwany nie ma dochodu, jest zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku, ma liczne zobowiązania finansowe i korzysta z pomocy społecznej. Stanowisko pozwanego, stanowiące faktycznie pozew o obniżenie alimentów i nie podlegające rozpoznaniu jako pozew wzajemny w sytuacji, kiedy zgłoszono je po zakończeniu pierwszej rozprawy (zgodnie z brzmieniem przepisu art. 204 § 1 k.p.c. powództwo wzajemne można wytoczyć bądź w odpowiedzi na pozew, bądź oddzielnie, nie później jednak niż na pierwszej rozprawie, albo w sprzeciwie od wyroku zaocznego) zostało zarejestrowane pod sygnaturą III RC 50/14 i sprawa prowadzona jest odrębnie – obecnie na etapie uzupełnienia braków formalnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie I RC 2014/07 pozwany A. S.został zobowiązany do uiszczania na rzecz małoletniej powódki O. S.ur. (...)kwot po 350 zł miesięcznie. Strony wówczas mieszkały osobno, powódka z dzieckiem mieszkała u swoich rodziców i korzystała z zasiłku wychowawczego w kwocie po 448 zł, a wcześniej z pracy sprzedawcy w wymiarze 1/2 etatu osiągała dochody po 500-600 zł.

Pozwany był zatrudniony jako kelner w restauracji (...)w Z.za wynagrodzeniem 1.500 zł.

Dowód:

- wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 31.01.2008 r. w sprawie I RC 2014/07,
- zeznania stron w sprawie I RC 2014/07 Sądu Okręgowego w Opolu na k. 29-30,

Obecnie M. S.jest zatrudniona jako sprzedawca i zarabia około 1.600 zł netto miesięcznie. Pozostaje w nieformalnym związku z P. O.i zamieszkuje wraz z nim i córką w domu należącym do matki partnera. Nie ma innych dzieci na utrzymaniu. Raz do roku M. S.dokłada się do zakupu opału 150 zł, a na bieżąco opłaca część mediów – wodę i prąd – wydatkując sumy 100-200 zł miesięcznie. Po rozwodzie strony dokonały podziału majątku wspólnego i na wyłączną własność pozwany uzyskał lokal mieszkalny z obowiązkiem spłaty małżonki w wysokości ponad 15.000 zł. Termin spłaty upłynął z końcem grudnia 2013 r., a pozwany dotychczas przekazał sumę 2.600 zł.

Małoletnia w marcu 2014 r. kończy 8 lat i od września 2013 r. uczęszcza do I klasy szkoły podstawowej. Obiady w szkole kosztują 70 zł miesięcznie, bieżące wydatki na odzież i potrzeby szkolne małoletniej to sumy rzędu 200-400 zł miesięcznie. Od października 2013 r. małoletnia bierze udział w zajęciach tanecznych, które kosztują 70 zł miesięcznie, a miesięcznie koszty leczenia stomatologicznego i leczenia to także sumy po 70 zł miesięcznie.

Dowód:

- zaświadczenie o dochodach M. S. k. 8,27,38,
- dowód zapłaty za leczenie stomatologiczne oraz zakupu leków k. 9,
- zeznania powódki M. S. k. 39,

Pozwany A. S.nie pozostaje w żadnym związku i poza małoletnią powódką nie ma na utrzymaniu innych dzieci. Mieszka w lokalu o powierzchni 57m2, gdzie czynsz wynosi 300 zł, opłata za prąd 300-350 zł miesięcznie. Zaległość czynszowa wynosi 2.000 zł.

Pozwany jest z zawodu kelnerem, ostatni raz był zatrudniony w Polsce jako kelner do stycznia 2013 r. za wynagrodzeniem 1.500 zł miesięcznie. Z tej pracy pozwany zrezygnował, bo pojawiła się możliwość wyjazdu zarobkowego za granicę. Od lutego do października 2013 r. pracował w Niemczech na budowie jako szpachlarz, ale

praca nie została w całości zapłacona. Pozwany plany zatrudnienia wiąże z zagranicą, a jego ocenie obecnie w kraju jest martwy sezon i nie ma możliwości podjęcia pracy w swoim zawodzie. Od listopada 2013 r. jest zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku. Pozwany korzysta z pomocy socjalnej w postaci zasiłku okresowego po 196 zł miesięcznie (listopad i grudzień 2013 r.), zasiłku celowego na zakup opału 300 zł (grudzień 2013 r.) oraz zasiłku celowego na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych 150 zł (styczeń 2014 r.). Nie kwestionuje przy tym zwiększonych potrzeb córki i deklaruje, że sam płaciłby więcej, gdyby miał dochody.

Pozwany 6 lat temu wziął kredyt na remont mieszkania i spłaca raty po 316 zł miesięcznie.

Dowód:

- kopia zaświadczenia PUP K. z dnia 11.02.2014 r. k. 46,
- kopia zobowiązania zapłaty zaległych należności czynszowych k. 47,
- kopie decyzji MOPS K. o przyznaniu zasiłków okresowych i celowych k. 48-50,
- zeznania pozwanego A. S. k. 39-40.

goiemał dwa lata zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić w części.

Żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (zwany dalej: k.r.o.), który mówi, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Stąd też dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy należało odnieść twierdzenia pozwu i okoliczności wynikające z ustaleń faktycznych do potrzeb powoda i możliwości alimentacyjnych zobowiązanego w momencie zapadania poprzedniego rozstrzygnięcia dotyczącego alimentów.

W ocenie sądu ustalenia faktyczne dotyczące strony powodowej pozwalały przyjąć, że koszty utrzymania małoletniej powódki rzeczywiście wzrosły, zresztą pozwany w swych zeznaniach co do zasady nie kwestionował wzrostu potrzeb córki, podnosząc jako przyczynę stanowiska w sprawie brak dochodów.

Zaznaczyć należy, że już sam fakt upływu czasu ponad 6 lat od chwili poprzedniego ustalenia świadczeń alimentacyjnych oraz podjęcie przez dziecko nauki szkolnej wskazywały jednoznacznie, że wydatki na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, jak wyżywienie czy zakup odzieży istotnie wzrosły. Z tych względów, kierując się treścią zeznań powódki oraz niekwestionowanymi przez pozwanego twierdzeniami pozwu i dołączonymi dowodami zakupu, wysokość usprawiedliwionych wydatków na zaspokojenie potrzeb powoda należało oszacować na sumę rzędu 870 zł miesięcznie, na którą to kwotę składały się: koszt obiadów w szkole po 70 zł miesięcznie, odzież i wydatki szkolne po 300 zł miesięcznie (kwota średnia z podanych w zeznaniach sumy 200-400 zł miesięcznie), koszt leczenie stomatologicznego i zakupu leków po 70 zł miesięcznie, zajęcia taneczne po 70 zł miesięcznie, wydatki na utrzymanie mieszkania 75 zł miesięcznie (połowa średniej kwoty 150 zł płaconej co miesiąc przez matkę małoletniej), 83 zł tytułem wyprawki szkolnej (1.000 zł/12 miesięcy), 200 zł tytułem zakupu zabawek, materiałów edukacyjnych oraz finansowania wyjazdów szkolnych oraz rozrywek jak basen, przyjęcia urodzinowe, kino itp., przy czym sąd przyjął w tym zakresie sumę 200 zł łącznie – jako wydatki wskazane w pkt 5 i 6 pozwu – ograniczając ich wysokość o połowę, na zasadach doświadczenia życiowego. Bez wątplenia do kwoty tej należało doliczyć także kwotę co najmniej 150 zł miesięcznie na sfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego małoletniej, co kazał ustalić łączną kwotę wydatków na utrzymanie małoletniej na poziomie **1.020 zł** miesięcznie.

Przychylić należało się do twierdzenia pozwanego, że sytuacja matki małoletniej poprawiła się, skoro jej dochody z poziomu 1/2 etatu i dochodu po 600 zł miesięcznie w roku 2008 wzrosły do kwot po 1.600 zł miesięcznie obecnie,

jednak, wbrew stanowisku pozwanego, w ocenie sądu ta okoliczność nie powinna przemawiać za obciążeniem matki dziecka w całości wzrostem kosztów utrzymania dziecka.

Zauważyć należało bowiem, że w 2008 r. małoletnia wraz z matką mieszkała u dziadków-rodziców matki we wspólnym gospodarstwie domowym, a obecnie ponosi wydatki na utrzymanie mieszkania łącznie po około 160 zł miesięcznie (średnio 150 zł miesięcznie na media i 150 zł rocznie na opał). Przy uznaniu, że realne możliwości zarobkowe M. S. w 2008 r. wynosiły 1.200 zł miesięcznie i nie ponosiła ona kosztów utrzymania mieszkania, dzisiejszy dochód 1.600 zł miesięcznie pomniejszony o koszty lokalu po 160 zł miesięcznie każe przyjąć, że realne możliwości zarobkowe matki małoletniej wzrosły o 240 zł miesięcznie. Odnosząc się jednocześnie do sytuacji pozwanego sąd uznał, że bez wątpienia informacje z Powiatowego Urzędu Pracy oraz kopie decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej świadczą o tym, że pozwany A. S. jest aktualnie w trudnej sytuacji finansowej. Nie zmienia to jednak przekonania sądu, że potencjalne możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego są znaczne, skoro dziś dysponuje on – nabytym w międzyczasie – mieszkaniem o powierzchni 57m², posiada atrakcyjny zawód kelnera i doświadczenie w pracy na tym stanowisku – co pozwalało pozwanemu w 2008 r. uzyskiwać dochody 2,5 razy wyższe od dochodów M. S. – wreszcie, jest on osobą młodą, zdrową, mającą doświadczenie w pracy za granicą, która w styczniu 2013 r. porzuciła pracę w kraju za wynagrodzeniem 1.500 zł z zamiarem uzyskania lepszego dochodu. Nie bez znaczenia jest także fakt, że pozwany – pozostając bez pracy od października 2013 r. – nadal deklaruje, iż wiąże plany zatrudnienia z wyjazdem za granicę, gdzie, jak powszechnie wiadomo, poziom przeciętnego wynagrodzenia bez wątpienia przekracza poziom najniższej płacy krajowej, wynoszący obecnie 1.680 zł miesięcznie brutto.

Zaznaczyć należy, że wysokość zakresu obowiązku alimentacyjnego nie może być kształtowana poprzez rozmiar zadłużeń i zobowiązań finansowych dobrowolnie zaciąganych przez osobę obciążoną obowiązkiem alimentacyjnym, bowiem z mocy art. 135 § 1 k.r.o. zależy ona wyłącznie od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zaś poddając pod rozważenie zarobkowe i majątkowe możliwości dłużnika alimentacyjnego należy zauważyć, iż możliwości te określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody – zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. w sprawie III CZP 91/86 (publ. OSNP 1988, nr 4, poz. 42.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz uwzględniając fakt, że rzeczywisty ciężar ponoszenia osobistych starań o utrzymanie i wychowanie uprawnionego art. 135 § 2 k.r.o.) ponosi niemal w całości matka małoletniej sąd doszedł do przekonania, że pozwany, wbrew przedstawianemu stanowisku, dysponuje potencjalnymi możliwościami zarobkowania i jest w stanie ponieść dodatkowe koszty utrzymania małoletniej w wymiarze dalszych 150 zł miesięcznie. Takie rozstrzygnięcie zrównuje poziom finansowego obciążania każdego z rodziców kosztami utrzymania małoletniej (500 zł alimentów należnych od ojca wobec pozostałej do uiszczenia przez matkę dziecka sumy wyższej - po 520 zł miesięcznie), zaś przeważająca rola matki w zapewnieniu małoletniej bieżącej pieczy i wychowania powoduje, że i tak to łączne obciążenie obowiązkiem alimentacyjnym matki M. S. jest zdecydowanie większe od obciążenia pozwanego.

W pozostałej części powództwo oddalono jako niezasadne.

Na podstawie art. 98 k.p.c. od pozwanego zasądzono na rzecz Skarbu Państwa należne koszty sądowe, zaś z mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.